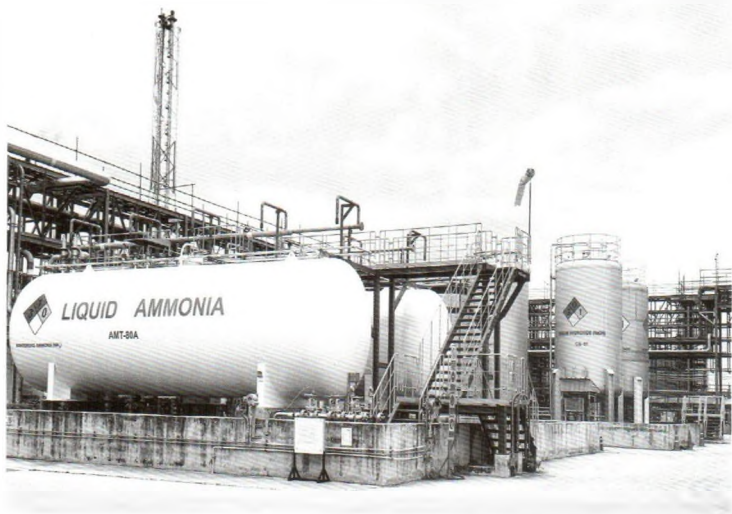

THỊ TRƯỜNG AMONIAC TRÊN THẾ GIỚI TRƯỚC NHỮNG YẾU TỐ TÁC ĐỘNG NGẮN HẠN VÀ DÀI HẠN

Động lực quan trọng thúc đẩy thị trường amoniac những năm tới là nhu cầu ngày càng tăng trong ngành nông nghiệp và lĩnh vực sản xuất thuốc nổ. Khoảng 80% sản lượng amoniac trên thế giới được sử dụng trong sản xuất phân bón, giúp bảo đảm cung cấp lương thực thực phẩm cho người dân. Quá trình canh tác cây lương thực sản lượng cao làm mất đi nguồn cung các chất dinh dưỡng tự nhiên trong đất, vì vậy người nông dân ngày càng phải dựa nhiều vào phân bón để duy trì độ màu mỡ của đất. Phân bón cũng giúp tăng hàm lượng một số chất dinh dưỡng thiết yếu như kẽm, selen, bo... trong cây lương thực.

Ngoài ra, nhu cầu sử dụng trong các thiết bị làm lạnh cũng tạo ra những cơ hội nhất định trên thị trường amoniac.

Sự bùng phát của dịch COVID-19 đã mang lại những hậu quả ngắn hạn và dài hạn đối với nhiều ngành sản xuất kinh doanh và các lĩnh vực tiêu thụ amoniac như nông nghiệp, dệt may, khai khoáng,... Đặc biệt, ngành nông nghiệp đã bị ảnh hưởng nặng nề vì sự đứt gãy của các chuỗi cung ứng cũng như việc tạm ngừng vận hành của các công ty sản xuất phân

bón trong bối cảnh giãn cách xã hội và thiếu nhân lực. Ví dụ, các biện pháp phong tỏa chống dịch COVID-19 tại nhiều nước trên thế giới đã ảnh hưởng mạnh đến chuỗi cung ứng thực phẩm. Theo Tập đoàn Syngenta, nhà sản xuất nông dược hàng đầu thế giới, khoảng 46% các nông trại lớn ở châu Âu đã bị ảnh hưởng vì dịch COVID-19. Trong bối cảnh đó, thị trường amoniac toàn cầu đã phải chịu những ảnh hưởng không nhỏ.

Nhu cầu trong nông nghiệp

Ngành nông nghiệp hiện nay đang chi phối thị trường amoniac toàn cầu với thị phần ước tính khoảng 80%. Amoniac

được sử dụng chủ yếu trong sản xuất phân bón và lượng sử dụng đã liên tục tăng trong nhiều năm. Những năm tới, nhu cầu của ngành sản xuất phân bón vẫn sẽ tiếp tục là động lực chính cho thị trường amoniac.

Ngày nay, nhu cầu lương thực thực phẩm không ngừng tăng do những yếu tố như dân số thế giới ngày càng tăng, quá trình đô thị hóa tiếp diễn và thu nhập khả dụng của người dân gia tăng. Trong khi đó, tiêu thụ thịt, sữa, cá, đường, hoa quả và rau xanh đã tăng nhanh hơn tiêu thụ ngũ cốc.

Do có hàm lượng đạm cao nhất trong số các loại phân bón không thông thường, amoniac đang nhanh chóng thay thế amoni nitrat trong những năm gần đây. Sau khi tăng chậm 1,8% trong năm 2018, nhu cầu amoniac cho nông nghiệp đã giảm 1% trong năm 2019 do sự kết hợp của nhiều yếu tố, như giá phần lớn các sản phẩm nông nghiệp trên thị trường quốc tế giảm, điều kiện thời tiết không thuận lợi ở một số khu vực sản xuất nông nghiệp và tiêu thụ phân bón hàng đầu, sự mất giá tiền tệ ở một số nước nhập khẩu phân bón, căng thẳng thương mại giữa Mỹ và Trung Quốc cũng như

giữa Nga và Ucraina, các biện pháp trừng phạt chống Iran, xu hướng tăng cường hiệu quả sử dụng phân bón ở các nước phát triển và Trung Quốc.

Tuy triển vọng trung hạn của ngành nông nghiệp thế giới nhìn chung không thay đổi, tốc độ tăng trưởng của sản xuất nông nghiệp đang liên tục giảm. Hơn nữa, triển vọng cải thiện hiệu quả sử dụng phân bón và tăng cường tái chế các nguồn dinh dưỡng hữu cơ đang gây áp lực lên nhu cầu phân bón ở những nước phát triển cũng như ở ngày càng nhiều quốc gia với nền kinh tế mới nổi.

Nhìn chung, mặc dù nhu cầu phân bón toàn cầu tăng trưởng chậm nhưng nhu cầu đối với các sản phẩm amoniac đang tăng trưởng tốt hơn. Thị trường amoniac được dự báo sẽ đạt tốc độ tăng trưởng cao nhất tại các khu vực như Nam Á, châu Mỹ La tinh, Đông Nam Á. Đặc biệt, sự gia tăng mạnh của nhu cầu phân urê sẽ góp phần quan trọng cho sự tăng trưởng này, nhất là ở châu Mỹ La tinh và Đông Á (kể cả Trung Quốc).

Thị trường Châu Á-Thái Bình Dương

Nền kinh tế lớn nhất (tính theo GDP) ở khu vực Châu Á-Thái Bình Dương là Trung Quốc đã đạt tốc độ tăng trưởng 6,1% trong năm 2019, kể cả sau khi xảy ra những rối loạn thương mại vì chiến tranh thương mại với Mỹ. Sau khi dịch COVID-19 bùng phát, tăng trưởng kinh tế của Trung Quốc đã giảm trong năm 2020 nhưng được dự báo sẽ hồi phục trong năm 2021.

Trung Quốc chiếm khoảng 7% diện tích đất canh tác nông nghiệp toàn cầu và đang phải cung cấp lương thực thực phẩm cho 22% dân số thế giới. Trung Quốc là quốc gia sản xuất lớn nhất đối với một số loại cây trồng như gạo, bông, khoai tây,... và cũng có sản lượng lương thực lớn nhất thế giới. Tại Trung Quốc, chỉ khoảng 10% diện tích đất là thích hợp cho canh tác nông nghiệp, vì vậy trong quá khứ tại đây đã xảy ra những thời kỳ thiếu lương thực một cách nghiêm trọng. Hiện Trung Quốc đang có kế hoạch hiện đại hóa và nâng cấp ngành nông nghiệp trong 10 năm tới. Theo định hướng mới, sự phát triển của ngành nông nghiệp Trung Quốc sẽ dịch chuyển từ chú trọng gia tăng sản lượng đến cải thiện chất lượng nông sản.

Ngành dược phẩm của Trung Quốc cũng là một trong những ngành dược phẩm lớn nhất thế giới. Hiện Trung Quốc đang tham gia sản xuất các loại thuốc generics, các thành phần hoạt tính dược phẩm, các loại thuốc đông y. Hơn 90% các loại thuốc đăng ký trong nước là thuốc generics. Ngành dược phẩm Trung Quốc dự kiến sẽ đạt tổng giá trị 3 nghìn tỉ nhân dân tệ trong những năm tới. Xu hướng phát triển này sẽ thúc đẩy mạnh nhu cầu sử dụng amoniac trong sản xuất dược phẩm. Hơn nữa, nhu cầu về các thiết bị làm lạnh cũng đang tăng nhanh tại Trung Quốc. Theo ước tính của các chuyên gia thị trường, tổng diện tích kho hàng bảo quản lạnh tại Trung Quốc đạt quy mô hơn 5,65 triệu m² trong năm 2019. Dịch COVID-19 đã có tác động làm tăng nhu cầu bảo quản lạnh nhiều loại thực phẩm, vì vậy kéo theo nhu cầu amoniac cho các thiết bị làm lạnh.

Nhìn chung, tuy tạm thời dịch COVID-19 đã có những ảnh hưởng bất lợi, nhưng về dài hạn sẽ tạo ra động lực kích thích nhu cầu amoniac. Động lực này sẽ đóng vai trò quan trọng trong việc hỗ trợ sự phát triển của thị trường amoniac những năm tới.

Theo dự báo của Công ty phân tích thị trường Mordo Intelligence, thị trường amoniac toàn cầu sẽ tăng trưởng với tốc độ trung bình 2,03%/năm trong thời kỳ 2021-2026, đến năm 2026 ước tính sẽ đạt tổng khối lượng 197 triệu tấn ■

TN

Theo ChemistryWorld, 3/2021